

FORSKER: SKOLESKAK GIVER BEDRE INKLUSION

Flere børn og unge får diagnoser og modtager specialtilbud¹ i en sådan grad, at budgettet på det specialiserede socialområde i 2018 skred i 8 ud af 10 af landets kommuner².

Flere efterlyser metoder, der hjælper børn, familier og skoler til bedre inklusion, men nu tændes måske et læringslys i mørket, når 'UC SYD Forskning - Forskningssporet Inklusion og Eksklusion' præsenterer ny, dansk forskning.

Lederen af forskningen er docent, ph.d., cand. pæd. psych., Christian Quvang fra UC SYD, der har undersøgt indsatsen 'Skoleskak For Alle', hvor 53 skoler og Dansk Skoleskak med støtte fra Egmont Fonden, har udviklet og afprøvet nye metoder bl.a. målrettet elever med diagnoser inden for autismespektret og området for kognitive udfordringer. Forskningsleder, Christian Quvang:

"Det, der har overrasket mig mest, er, at der med 'Skoleskak For Alle' er skabt en særlig mulighed for at støtte børns kompetenceudvikling kognitivt, socialt og personligt".

Christian Quvang præsenterer forskningen på National Vidensdag om Skoleskak fredag den 15. maj, men løfter allerede nu sløret for tre hovedresultater:

1. "Skoleskakkdidaktik har nogle særlige kvaliteter, der fx understøtter dialog og samarbejde mellem udsatte børn og unge, som både skal lære at hjælpe hinanden i spillets faser, og håndtere udfordringer og oplevelser med at tabe og at vinde."
2. "At skulle sidde over for en medspiller og gøre noget fysisk sammen, fx at flytte brikker, og samtidig på et indre mentalt spor at tage beslutninger og vælge mellem mulige træk, er en mental handling, alle elever kan profitere af. Der er dog ingen tvivl om, at elever med særlige behov/i udsatte positioner i særlig grad har glæde af at træne evnen til at kombinere de to 'virkeligheder'."
3. "Indsatsen skaber et positivt inkluderende miljø for børn, når de mødes om skoleskak. For målgruppen af udsatte elever er det desuden et positivt break med den faglige fokusering og traditionelle skoledag."

Hvad virker – jagten på de aktive ingredienser

Christian Quvang har også zoomet ind på, hvad der gør, at de særlige skoleskakmetoder øjensynligt virker for en målgruppe af elever, som ellers er svære at nå:

"Skakspillet i sig selv skaber et fællesskab, defineret af de 64 felter, som er det rum, man har sammen. Og så er der et kodeks, der skal overholdes – du skal give hånd, du har øjenkontakt, du smider ikke med brikkerne, hvis du bliver sur. Det er trygge, men også svære rammer for mange børn med diagnoser at bevæge sig i."

¹ kl.dk/nyheder/os/2020/januar/flere-elever-modtager-specialtilbud

² vive.dk/da/udgivelser/vives-kommunetal-juli-2019-fortsat-udfordringer-med-at-holde-budgetterne-for-udsatte-grupper-13809/

Gør det en forskel?

Flere kommuner har allerede vist interesse for 'Skoleskak For Alle', men Dansk Skoleskak håber, at forskningen sætter turbo på, så flere skoler og kommuner ser nærmere effekterne af skoleskak.

Generalsekretær i Dansk Skoleskak, Mads Jacobsen:

"På trods af at specialområdet udfordrer skoler og kommuner, er der meget vanetækning og 'sådan plejer vi at gøre'. Skoleskak For Alle tryller selvfølgelig ikke alle problemer væk, men skolerne har gode erfaringer og nu bakker forskningen også op, så forhåbentlig vil flere kommuner gå nye veje i jagten på bedre læring for alle elever."

BAGGRUND - SKOLESKAK FOR ALLE

- Eleverne har enten været integreret i en almindelig folkeskoleklasse, gået i specialklasse på en folkeskole, eller gået på specialskoler. 4.350 elever har deltaget - både børn med og uden diagnoser.
- Eleverne er præsenteret for skoleskak, men med en helt bestemt didaktik med minigames (spil med reduceret materiale). De har trænet de enkelte brikkers funktioner og arbejdet sig frem mod at spille det fulde skakspil.
- 'Skoleskak For Alle' er udviklet med en støtte fra Egmont Fonden på 8,7 mio. kr.
- Forskningen er mix-methods med analyse af kvantitative data fra surveys, casestudier, deltagende observation og fokusgruppeinterview.
- Se videoer om indsatsen via [Skoleskak.dk/sfa](https://skoleskak.dk/sfa).

CASES

Dansk Skoleskak har cases i form af børn, forældre og skoleleder, der har været en del af Skoleskak For Alle, hvis I ønsker en mere personlig vinkel på historien.

YDERLIGERE INFO, CASES M.V.

Esben Nicolajsen, Kommunikationsmedarbejder, esben@skoleskak.dk / 9390 6861

Mads Jacobsen, Generalsekretær, mads@skoleskak.dk / 2240 1488

Mikkel Nørgaard, Læringschef, Dansk Skoleskak, mikkel@skoleskak.dk / 2984 9874

Christian Quvang, Docent, Ph.d. & Cand. Pæd. Psych., UC SYD, cquv@ucsyd.dk / 7266 2516

FAKTA

Dansk Skoleskak (DSS) arbejder for at styrke børn og unges faglige, sociale og mentale udvikling, så flere får et liv med læring og uddannelse. DSS er startet i 1960 af skoleledere, -lærere og -elever. DSS har den nationale kompetence inden for skoleskak og rådgiver kommuner og skoler i at anvende skoleskak som systematisk læringsmetode fx via det evidensbaserede læringskoncept, SKAK+MAT®, hvis læringseffekter er undersøgt og formidlet internationalt. DSS står bag Skolernes Skakdag, Skoleskaglærer-uddannelsen® og Skakshoppen.dk, der forsyner skoler og elever med skakmaterialer og koncepter. Se [Skoleskak.dk](https://skoleskak.dk).